

ingediend op **1382** (2021-2022) – Nr. 1
28 juli 2022 (2021-2022)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Johan Deckmyn en Karl Vanlouwe

over de recente ontwikkelingen in het ambtsgebied
Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme:*

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Emmily Talpe, Bart Tommelein;
Staf Aerts, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Orry Van de Wauwer, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Marino Keulen;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneekhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting door Dries Willems	4
2.	Vragen van de commissieleden	6
2.1.	Tussenkost van Karl Vanlouwe	6
2.2.	Tussenkost van Johan Deckmyn	6
2.3.	Tussenkost van Orry Van de Wauwer	7
2.4.	Tussenkost van Karl Vanlouwe	8
3.	Antwoorden van Dries Willems	8
	Gebruikte afkortingen	12
	Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op 5 juli 2022 hield de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme een gedachtewisseling over de recente ontwikkelingen in het ambtsgebied Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden met Dries Willems, diplomatiek vertegenwoordiger van Vlaanderen in de Noordse landen.

Na de gedachtewisseling heeft de diplomatiek vertegenwoordiger aanvullende informatie bezorgd. Die is opgenomen op de [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be.

(Deze gedachtewisseling werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Dries Willems

Dries Willems zegt dat de post in Scandinavië een nieuwe post is in het Vlaamse diplomatieke netwerk. De oorsprong is te vinden in het Vlaams regeerakkoord en de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 122) waarin expliciet wordt gezegd dat Vlaanderen aansluiting wil zoeken bij het Noorden, daar ook beleidsinspiratie halen en structureel de banden met het Noorden wil gaan uitbouwen. Er was voorheen ook al samenwerking met de Noordse landen.

Historische banden zijn er ook, als men weet dat de Bourgondiërs afkomstig zijn van het Deense eiland Bornholm. De sterke historische banden worden nu politiek, economisch en cultureel verder uitgebouwd via de Vlaamse diplomatieke vertegenwoordiging, geopend op 16 september 2021.

Het ambtsgebied van deze post strekt zich uit van Denemarken, waar de post gevestigd is, tot Finland, over Noorwegen en Zweden, zo'n 1 miljoen km². Hoewel de landen grote gelijkenissen vertonen, zijn er toch ook heel wat verschillen. Er worden verschillende talen gesproken; Denemarken, Finland en Zweden zijn EU-lidstaten en Noorwegen heeft het lidmaatschap van de Europese Economische Ruimte (EER) en de European Free Trade Association (EFTA).

De beslissing om de post op te richten in Denemarken doet niks af aan de samenwerking met de drie andere landen van het ambtsgebied. Dries Willems beklemtoont dat de relaties met Denemarken van meet af aan zeer goed waren. De aanwezigheid van de Deense minister van Buitenlandse Zaken bij de opening van de diplomatieke post is daar ook een signaal van.

De opdracht van de diplomatiek vertegenwoordiger bestaat erin de Vlaamse Regering, en bij uitbreiding de Vlaamse overheid, te ondersteunen, een dialoog te voeren over goede beleidspraktijken over economie, innovatie en ruimer, en ten slotte af te stemmen over Europese dossiers.

De diplomatieke vertegenwoordiging in Kopenhagen is gevestigd in Harbour House, samen met de diensten van Flanders Investment & Trade (FIT), vertegenwoordigd door een Vlaams economisch vertegenwoordiger en een technologieattaché met focus op klimaattechnologie en gezondheidstechnologie. Het ambtsgebied van de technologieattaché beslaat naast Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden ook de Baltische staten. Toerisme Vlaanderen is niet vertegenwoordigd en werkt met het bureau Related, gevestigd in Aarhus.

De samenwerking met FIT verloopt uiterst goed: de activiteiten worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. De diplomatiek vertegenwoordiger en de technologieattaché ondernemen gezamenlijke missies; sinds twee maanden is de post versterkt met een adjunct-diplomatiek vertegenwoordiger zodat de activiteiten versneld en verdiept kunnen worden.

De diplomatiek vertegenwoordiger geeft een overzicht van de activiteiten van de afgelopen maanden. Hij is gestart met de administratieve en logistieke uitbouw van de diplomatieke post, waarbij hij voor het zoeken van een pand veel hulp van FIT heeft gekregen, wat gezien de COVID-19-crisis niet evident was. De operationalisering van de diplomatieke post is belangrijk. In Scandinavië is er geen voortraject. De diplomatiek vertegenwoordiger komt van een post voor Polen en de Baltische staten waar er al een lange traditie van samenwerking was, vervat in samenwerkingsakkoorden. FIT heeft een netwerk, maar de diplomatiek vertegenwoordiger vertrekt van nul. Hij moet het netwerk en de expertise uitbouwen, en de eerste contacten leggen met de ministeries van Buitenlandse Zaken.

De afgelopen maanden was er een grote interesse in samenwerking met de vier landen van zijn ambtsgebied. Dat blijkt uit de lijst van werkbezoeken aan zijn ambtsgebied het afgelopen jaar, die hij overloopt. Daarnaast liggen er diverse aanvragen voor een bezoek klaar, zoals een werkbezoek van de minister-president aan Finland eind 2022 om de Noordstrategie in te leiden en kracht bij te zetten. Die bezoeken zijn belangrijk voor de diplomatieke post. Ze maken het mogelijk om het netwerk versneld uit te bouwen op hoog niveau, expertise te verzamelen over de thema's die voor Vlaanderen beleidsmatig van belang zijn en zichtbaarheid te creëren voor de expertise van Vlaanderen en voor zijn politieke en andere actoren. Voor de zichtbaarheid ontplooit de diplomatiek vertegenwoordiger ook culturele samenwerking en diplomatie waarbij men zo veel mogelijk focust op het innovatieve en het hedendaagse state-of-the-art. Enkele weken geleden was er voor het eerst een viering van het feest van de Vlaamse Gemeenschap in Kopenhagen.

De diplomatiek vertegenwoordiger kan na al die bezoeken besluiten dat de interesse in Scandinavië en bij uitbreiding de Noordse landen zeer groot is, dat de thema's van de bezoeken zeer goed aansluiten op de thema's van het regeerakkoord en de beleidsnota, en op de speerpunten van het plan Vlaamse Veerkracht. Wel merkt hij dat de kennis over Vlaanderen vaak nog beperkt is, maar zodra er contact kwam met het Vlaamse beleid er een zeer grote interesse ontstond om de kennisdeling voort te zetten. Bijna al die bezoeken hebben dan ook een opvolging gekregen waarbij de betrokken landen meer informatie over Vlaanderen wilden. Die samenwerking was dus zeker tweerichtingsverkeer.

De diplomatiek vertegenwoordiger sluit af met de Europese dossiers. De EU staat voor zeer grote uitdagingen: de groene transitie, de weerbaarheid van de waardeketens enzovoort. De Russische inval in Oekraïne heeft de zaken scherpgesteld en de evoluties versneld. De landen in zijn ambtsgebied hebben een groot besef van de afhankelijkheid van derde landen. Maar daar schuilt ook een risico in gezien het traditionele belang dat in Vlaanderen en ook in de Noordse landen wordt gehecht aan een open en vrije wereldhandel.

Het handelsbeleid is een thema waarin de Noordse landen, en zeker Zweden en Vlaanderen elkaar vinden en sterke gelijkgezindheid is. De minister-president heeft in zijn gesprek met de minister van Handel van Zweden de Vlaamse positie in de verf gezet en herhaald dat Vlaanderen bereid is daarrond met Zweden samen te werken.

Ook in de discussies over het meerjarig financieel kader is er sterke gelijkgezindheid omdat zowel Vlaanderen als Zweden nettobetaler aan het EU-budget is; ook in het cohesiebeleid zijn de posities sterk gelijklopend. Een ander domein van afstemming is het domein van onderzoek en innovatie. Binnen de filière onderzoek van de Raad bestaat de groep 'friends of excellence' die het belang van excellentie binnen het Europese kaderprogramma Horizon steunt. Recent was er een non-paper over innovatie, op initiatief van Finland, die ook door Zweden en Vlaanderen werd onderschreven.

Over de European Chips Act zijn recent contacten gelegd voor informatieverzameling over de posities van de Noordse landen. Daarnaast zijn er nog verschillende punctuele dossiers met de betrokken landen. Ook de relaties met het Verenigd Koninkrijk zijn met de landen in het ambtsgebied al ter sprake gekomen.

Verder is er het Zweedse EU-voorzitterschap in de eerste helft van 2023; de agenda en prioriteiten zijn nog niet bekend, maar dat wordt vanop de diplomatieke post nauwgezet gevolgd.

2. Vragen van de commissieleden

2.1. Tussenkost van Karl Vanlouwe

Karl Vanlouwe stelt vast dat het werk van de Vlaamse diplomaat in lijn ligt met Noordstrategie, de blik op het Noorden. Hij heeft toch nog enkele vragen over handel, innovatie en economie. Op dit ogenblik is er de afhankelijkheid van het Russische gas. Hij meent dat enige tijd geleden een Belgische federale delegatie Denemarken bezocht heeft.

Zowel Vlaanderen als Denemarken is innoverend op het gebied van de windmolenparken. Kan de diplomatiek vertegenwoordiger daarover wat meer informatie geven? Wat zijn mogelijke opportuniteiten voor waterstof en batterijen, carbon capture and storage, offshore wind en de vergroening van de industrie?

De kennis over Vlaanderen is beperkt. Hoe kijkt men in de landen van het ambtsgebied naar Vlaanderen? Is dat vooral toeristisch, economisch of cultureel? Zijn er gevoeligheden waarmee Vlaanderen rekening moet houden?

Als lid van het Benelux-parlement weet het lid dat er een goede samenwerking is tussen die assemblee en de Nordic Council. Zo zijn er geregeld gedachtewisselingen over thema's die voor de Benelux en de Scandinavische landen van belang zijn. Kan de diplomatiek vertegenwoordiger daar wat toelichting bij geven?

Welke impact heeft de recente aanslag in Kopenhagen op de samenleving daar?

Tot slot had hij graag nog toelichting gehad bij de toetreding van Finland en Zweden tot de NAVO: hoe leeft dat in de Scandinavische samenleving?

2.2. Tussenkost van Johan Deckmyn

Johan Deckmyn apprecieert de verwijzing naar de Bourgondische banden.

Hij volgt de strategie van de Vlaamse Regering die de blik op het Noorden richt. Wat is de plaats van IJsland in de Noordstrategie? Komt dat ter sprake?

Hij stelt vast dat de diplomatiek vertegenwoordiger van een blanco blad moest starten om de vertegenwoordiging uit te bouwen. Er zijn geen samenwerkingsakkoorden. Is het opzetten van samenwerkingsakkoorden een doel op zich? Wat is de visie van de Vlaamse diplomatiek vertegenwoordiger?

Hij is benieuwd of de diplomatiek vertegenwoordiger gelijkenissen en verschillen kan aangeven met zijn vorige post in de Baltische staten en Polen.

De toetreding van Finland en Zweden tot de NAVO is snel tot stand gekomen, wat veel aandacht in de media heeft gekregen. Hoe percipieert de Vlaamse diplomatiek vertegenwoordiger dit? Zijn er aandachtspunten?

Het lid informeert welke opportuniteiten er zijn op het vlak van cultuur en toerisme voor Vlaanderen en omgekeerd.

Ook Johan Deckmyn is lid van het Benelux-parlement. Hij vraagt zich af of de Nordic Council een gesprekspartner is voor de diplomatiek vertegenwoordiger. Kan de Nordic Council een instrument zijn voor het uitbouwen van de diplomatieke post?

Het lid heeft als Gentenaar een bezoek gebracht aan de haven van Kopenhagen en Malmö die als eerste Europese haven actief was op het grondgebied van twee staten. Die haven heeft model gestaan voor de samenwerking tussen de haven van Gent en die van Zeeland Seaport. Hij wil weten of daarover al contact geweest is met Vlaanderen.

Door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie is Nederland, dat economisch zeer goede banden had met het Verenigd Koninkrijk, zich aan het heroriënteren. Zijn er in Scandinavië verkenningspogingen van Nederland om daar nieuwe partners te zoeken binnen de Europese Unie? Zijn er synergieën met Vlaanderen mogelijk?

2.3. Tussenkost van Orry Van de Wauwer

Orry Van de Wauwer betuigt zijn medeleven naar aanleiding van de aanslag in het winkelcentrum in Kopenhagen. Hij wil aan het overzicht van de activiteiten van de diplomatieke post in Kopenhagen het gastheerschap voor het Mensenrechtenforum toevoegen, waarbij hij zijn dank uitdrukt voor de goede ontvangst.

Hij heeft een aantal vragen over het economische en handelsbeleid. Niet elk Scandinavisch land is een even belangrijke handelspartner voor Vlaanderen. Hoe positioneert Vlaanderen zich als investeringslocatie met veel kennis en expertise in de andere Scandinavische landen dan Zweden? Welke rol kan FIT daarin spelen?

Er is toeristische samenwerking tussen Vlaanderen en Zweden. Hoe kunnen de Vlaamse toeristische troeven met de andere Scandinavische landen worden uitgespeeld?

Vlaanderen kijkt naar het Noorden: er zijn veel gelijkenissen tussen de Scandinavische landen en Vlaanderen. Wereldwijd worden de Scandinavische landen gerespecteerd en geprezen voor hun kennis en techniek. De Scandinavische regio is een grote kenniseconomie waar veel wordt geïnvesteerd in research and development. Hoe hebben die landen die voortrekkersrol kunnen realiseren en welke lessen kunnen wij daaruit voor Vlaanderen trekken?

Vlaanderen heeft net als de Scandinavische landen een welvarende bevolking wat zich uit in een hoge koopkracht ondanks een hoge belastingdruk. Wat is de reden voor dit succes en hoe kan Vlaanderen dit succesverhaal overnemen?

Ook in de Scandinavische landen is er een torenhoge inflatie merkbaar. Hoe gaat men daarmee om en kan Vlaanderen daaruit lessen trekken?

Orry Van de Wauwer is lid van het parlement van de NAVO. Hij wil graag weten wat volgens de diplomatiek vertegenwoordiger het effect van de toetreding tot de NAVO van Zweden en Finland zal zijn op de economische en politieke betrekkingen tussen Vlaanderen en Zweden en Finland.

Verder informeert hij naar de impact van de Europese handelssancties tegen Rusland op de economische bedrijvigheid in de Scandinavische landen.

2.4. Tussenkomst van Karl Vanlouwe

Karl Vanlouwe vult aan dat IJsland niet tot de bevoegdheid van de diplomatiek vertegenwoordiger behoort, maar weet dat IJsland en ook Noorwegen ooit EU-kandidaat-lidstaat zijn geweest. Ze hebben uiteindelijk geweigerd om toe te treden. Weet de diplomatiek vertegenwoordiger of in Noorwegen het politieke debat of verlangen bestaat om toe te treden tot de Europese Unie?

3. Antwoorden van Dries Willems

Dries Willems bedankt voor de deelneming van de leden naar aanleiding van de schietpartij in Denemarken die alle Denen en ook de diplomatieke post heeft geschokt. Hij zal de vragen thematisch beantwoorden.

3.1.1. Energie

De Noordse landen hebben scherpe klimaatambities en -doelstellingen. Net als de andere landen worden zij gedwongen om de transitie naar de groene energie te versnellen. Energie was ook een aandachtspunt in het bezoek van de minister-president aan Denemarken in het overleg met de minister van Buitenlandse Zaken. FIT had ook een overleg georganiseerd met bedrijven actief in de groene technologie.

Denemarken heeft in april het plan 'Denemarken kan meer' voorgesteld waarbij men tegen 2030 fossiel aardgas zoveel mogelijk wil uitfaseren. Aardgas maakt nu zo'n 4 à 5 procent van de Deense energiemix uit. Men wil meer biogas gaan produceren en de uitbouw van windenergie en zonne-energie verder gaan versnellen. Vanaf 2035 wordt er een CO₂-heffing ingevoerd.

Wat de bevoorradingszekerheid van gas in Denemarken betreft, is er niet meteen een probleem. Rekening houdend met de heropening van het Tyra-gasveld in 2023 en de productie van biogas, moet Denemarken tegen 2024 voor 150 procent kunnen instaan van zijn gasbehoefte.

Opportunities van Denemarken voor Vlaanderen zijn de verdere ontwikkeling van de offshore windenergie en de productie van groene waterstof waar zich een volledig nieuwe industrie en waardeketen zal vormen over de middellange termijn. Daarin zijn zeker belangrijke kansen voor Vlaanderen weggelegd. Daarnaast is er de groene technologie, meer specifiek de ontwikkeling van sites voor koolstofopslag waarin Noorwegen en Denemarken een belangrijke rol zullen spelen.

De minister-president heeft in Noorwegen contact gehad over energie met de minister van Petroleum en Energie. Daar is gesproken over de bevoorradingszekerheid en over de technologie voor koolstofopslag en eventueel hergebruik. Vlaanderen en Noorwegen zijn engagementen aangegaan om voor die nieuwe technologieën nauwer te gaan samenwerken. Er is het haalbaarheidsonderzoek omtrent H₂BE van Equinor en Engie in het havenbekken van Gent voor de productie van waterstof op basis van aardgas. Op het vlak van onshore en offshore wind is er in Noorwegen een bijzonder potentieel. Noorwegen begint de omslag te maken, parallel aan de activiteiten inzake olie- en gaswinning naar onshore en offshore wind. Voor onshore wind was er een belangrijk politiek debat in Noorwegen en zeer veel verzet.

Een ander politiek debat in Noorwegen gaat over interconnecties. In het Noorse regeerakkoord stond dat men geen hybride interconnectoren zou voorzien, maar de diplomatiek vertegenwoordiger stelt vast dat er toch evolutie is in het debat en het besef groeit dat met de toenemende productie van groene energie de interconnectie op termijn toch wel een noodzaak wordt. Op het domein van onderzoek

en ontwikkeling op energievlak is er potentieel voor samenwerking met Noorwegen. Het investeert sterk in onderzoek in hernieuwbare energie, financiert veel pilootprojecten, het is een partner in heel veel samenwerkingen en projecten die door de EU gesponsord worden zoals Horizon 2020, onder meer via de technologische universiteit NTU en het onderzoekscentrum SINTEF in Trondheim. Ook de vergroening van de scheepvaart, de automatisering, groene bunkering zijn thema's op energievlak waar rond zeer interessante evoluties bestaan in Noorwegen en Denemarken.

3.1.2. Kennis van Vlaanderen

Het Noorden kent de economische troeven en de grote spelers van Vlaanderen en bij uitbreiding België. Wel is zijn ervaring dat bij samenwerking en beleidsuitwisseling de Noordse landen niet als eerste reflex de blik op Vlaanderen richten. Eerst kijkt men naar Nederland en een aantal andere landen, maar als de deur wordt geopend – wat de taak van de vertegenwoordiging is om daarvoor te zorgen – is de interesse er zeker.

3.1.3. Benelux en Nordic Council

De Nordic Council is ontstaan onder meer als product van de Koude Oorlog,

De diplomatiek vertegenwoordiger heeft recent een delegatie ontvangen met vertegenwoordigers van Nederlandse ministeries, de provincie Zeeland en de Benelux-Unie, voor een uitwisseling met de Noordse Raad. Doel was het bekijken van het beheer van de Noordse Raad: welke instrumenten kunnen nuttig zijn voor de Benelux? Omgekeerd is ook de Vlaams-Nederlandse grensoverschrijdende samenwerking, die internationaal op veel aspecten een goed voorbeeld vormt, interessant om aan de Noordse Raad te gaan voorstellen.

3.1.4. NAVO en veiligheid

Het debat over de NAVO en de veiligheid staat zeer hoog op de politieke agenda. De toetredingsonderhandelingen van Zweden en Finland tot de NAVO zijn zeer snel gegaan.

Denemarken heeft recent in een referendum met een grote meerderheid zijn voorbehoud in de EU en over defensiezaken opgeheven. Wel is er nog een voorbehoud voor Justitie en Binnenlandse Zaken.

3.1.5. IJsland

IJsland behoort niet tot het ambtsgebied en is onbekend voor de diplomatiek vertegenwoordiger en om die reden kan hij daar niets over zeggen.

3.1.6. Samenwerkingsakkoorden

De diplomatiek vertegenwoordiger denkt dat samenwerkingsakkoorden met Vlaanderen zoals die met bijvoorbeeld Polen en de Baltische Staten, niet meteen een nuttig instrument zijn voor de huidige samenwerking. Een gefocuste punctuele samenwerking rond een aantal thema's lijkt hem op dit ogenblik interessanter.

3.1.7. Vergelijking met het ambtsgebied in Polen en de Baltische staten

Zo'n vergelijking zou hem te ver voeren. Hij ziet wel een aantal gelijkenissen. Ook binnen zijn huidige ambtsgebied zijn de verschillen soms groot. Het is dus zeer moeilijk om algemene uitspraken te doen. Wel stelt hij vast dat er in Polen en de Baltische staten ook een sterke economische groei is en een zeer dynamische situatie.

3.1.8. *Cultuur en toerisme*

Uit gesprekken met de collega's in Aarhus en met Toerisme Vlaanderen in Brussel blijkt dat er een grote interesse is in het versterken van de samenwerking. Men zet sterk in op fietsen, een van de thematische lijnen die wordt gevolgd. Fietsen en wielrennen winnen sterk aan belang in de regio daar. Daarvoor kijkt men naar Vlaanderen en is er veel potentieel voor toerisme.

3.1.9. *Havens*

De Noordzee is een belangrijke verbinding tussen Vlaanderen en de Noordse landen. Het is geen toeval dat het kantoor van de diplomatieke vertegenwoordiging in Harbour House is gevestigd.

Naast de samenwerking van Malmö wijst hij graag nog op de samenwerking met Göteborg. Er is een zeer uitgebreide samenwerking tussen de haven van Göteborg en North Sea Port. Dat is niet verwonderlijk gezien de aanwezigheid van Volvo in Gent en Göteborg. Die samenwerking gaat een stuk verder dan de vele goederenstromen die er tussen de twee steden en de twee havens zijn. Tijdens het bezoek van de minister-president aan Göteborg was er een bezoek aan de haven om de relaties verder uit te bouwen. Recent heeft de haven van North Sea Port een nieuw akkoord ondertekend met de haven van Göteborg om een netwerk op te richten van middelgrote Europese havens dat vooral gaat over energiebeheer en vergroening. Er is nog veel potentieel. De haven van Antwerpen-Brugge werkt ook samen met havens in deze regio, onder meer met Noorwegen via het Antwerp@Sea-project. De koolstofopvang en -opslag speelt daar een centrale rol in. De haven van Oostende met expertise op het vlak van windenergie en de blauwe economie is via Europese projecten actief met havens in het Noorden.

3.1.10. *Vlaanderen en Nederland*

Over het Nederlandse beleid kan de diplomatiek vertegenwoordiger geen uitspraken doen. De samenwerking tussen Nederland en Denemarken en bij uitbreiding Scandinavië is zeer intensief. De samenwerking van de Vlaamse diplomatieke post met de Nederlandse ambassade in Denemarken is uiterst goed. De samenwerking met Nederland is bijzonder belangrijk niet enkel in de grensregio, maar ook op de post. Er wordt optimaal ingezet op het afstemmen en delen van informatie.

3.1.11. *Informatie over de handelscijfers*

Het klopt dat de Noordse landen niet de belangrijkste handelspartners van Vlaanderen zijn, dat zijn immers de buurlanden. Wel stelt men vast dat de cijfers stijgen, de Noordse landen doen grote investeringen in Vlaanderen, en hij noemt de recente grote investering van Atlas Copco. Voor de juiste cijfers en de analyse ervan doet hij een beroep op de collega's van FIT. Hij zal die gegevens aan de commissie bezorgen (zie bijlage).

3.1.12. *Onderzoek en ontwikkeling*

Wat onderzoek en ontwikkeling betreft, behoren Vlaanderen, Denemarken en Finland en Zweden binnen Europa tot de landen die het best scoren. Er is dus op dat vlak een zeer natuurlijk partnerschap. Vlaanderen staat bovenaan als het gaat over uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling. De leeropportunities zijn er volgens hem tweezijdig.

In de contacten van de minister-president met de verschillende innovatie-instituten in Zweden, die onder meer samenwerken met VLAIO, is dat punt ook opgenomen. Die analyse is zeer veelzijdig en het is moeilijk om daar een lijn in te trekken. Het

is zeer sterk gekoppeld aan de aandacht voor investeringen in onderzoek en ontwikkeling. In Zweden bestaat al een aantal grote industriële spelers die zeer sterk investeren.

3.1.13. Impact van de economische situatie op Denemarken en de andere landen

De situatie in de Noordse landen is vergelijkbaar met die in Vlaanderen. De inflatie ligt in Denemarken iets boven de 8 procent.

De Deense bank heeft onderzocht wat de impact van de economische situatie in de wereld op de Deense economie is, met daarbij drie scenario's gaande van positief tot en met negatief. De vooruitblik is relatief somber. Denemarken doet het economisch op dit ogenblik nog altijd zeer goed. Ook op begrotingsvlak is de situatie in Denemarken onder controle. In de begrotingswet heeft de Deense regering weliswaar een uitzondering mogelijk gemaakt op het plafond van het tekort.

3.1.14. Toetreding van Noorwegen tot de EU

Het debat over de toetreding tot de EU leeft niet sterk in Noorwegen. Noorwegen is geen lidstaat, maar staat bijzonder dicht bij de Europese Unie: maatschappelijk, op het gebied van waarden, op het gebied van economie (ze zijn een volwaardige deelnemer aan de EU-markt net zoals de lidstaten), nemen ze doelstellingen en ambities van de EU over.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Johan DECKMYN
Karl VANLOUWE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

EER	Europese Economische Ruimte
EFTA	European Free Trade Association
EU	Europese Unie
FIT	Flanders Investment & Trade
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
VLAIO	Agentschap Innoveren & Ondernemen